

**Tertia Seraphica Vinea, Sive Tertius Ordo De Poenitentia
à S.P.N. Francisco institutus**

Pauck, Engelbert

Coloniae, 1720

Num. 9. De Excellentia, Amplitudine & Prærogativis primi Ordinis, &
Regulæ Fratrum Minorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64103](#)

tum omnium honorum, promotionum, ac vanitatum mundi, veramque abjectionem, mortificationem, & contemptum sui ipsorum propter Deum.

4to. Ut sint testes, & sequaces verbo, & facto tantæ Charitatis, & affectionis ad salutem omnium animarum, per mundum discurrendo, ac verbo, & exemplo prædicandi, animasque Christi pretioso sanguine redemptas ad ipsum verum Creatorem, Patrem, ac Redemptorem suum reducend.

5to. Ut sint testes, & imitatores suæ sobrietatis, pœnitentiae, mansuetudinis, condescendentiae, misericordiae, atque puritatis per moderatam abstinentiam, jejunia, labores, & per piam, atque charitativam confessionem, ac sublevationem afflictorum, & receptionem, ac sanationem infirmorum peccatorum, ac corporis & animæ puritatem.

6to. Ut sint testes, & speciales contemplatores, imitatores, ac prædicatores suæ tantæ Passionis, ac Mortis, & beneficiorum tantorum suæ benedictæ Incarnationis, vitæ, & mortis, ipsis, tantæque nostræ Redemptionis, non solùm per jugem, & frequenter meditationem, ac recordationem tantorum dolorum interiorum, & exteriorum ipsius, ac Beatissimæ Matris ejus, sed etiam per veram & spontaneam tolerantiam omnium contrarietatum, & tribulationum, interiorum, & exteriorum, atque vilipendionum & dolorum pro nomine ejus sanctissimo.

Beati igitur Fratres illi; qui [quantum in se est] in omnibus his sequuntur Dominum nostrum JESUM Christum, & sanctissimam eum Matrem in hac vita, quia in morte, & in divino Judicio, cum ipso Capitaneo suo in aere, & societate verorum Christi militum, & specialium imitatorum ejus glorio-

si apparebunt, & Christo, & Apostolis affidebunt, omnes Tribus terræ judicantes, id est sententiam Judicis approbantes, juxta illud: *Amen dico vobis; quod vos [qui reliquistis omnia, & secuti estis me] in regeneratione, cum federit filius hominis in sede Majestatis sua, sedebitis & vos super sedes duodecim, judicantes duodecim tribus Israe-*

C A P U T III.

De Sanctitate, Excellentia, Amplitudine, & Prærogativis primi Ordinis, & Regulæ FF. Minorum S. FRANCISCI.

IX. **M**aximus est splendor primi Ordinis, Regula ejusdem sanctissima, ad literam à Christo conscripta, & sancto Fundatori dictata; cùm enim dilatafo jam Ordine (pro ut ait S. Bonav. C. 4. *Legenda majoris*) vivendi formam per D. Innocentii approbatam disponeret S. FRANCISCUS roborari per Successorem ejus *Honorium III.* Divinâ revelatione commonitus Regulam scripsit in monte Rainerio Columbo, sive *Patlumba*, Reatinæ Diœcesis, intrâ ruptiones quasdam, & lapidosas cavernas præsentibus B. Leone & Bonito FRANCISCI comitibus post 40. jejunii dies D. N. I. Christo illam de verbo ad verbum, de litera ad literam dictante; utl. attestatur S. Franc. *Colloq. 9. cum Papa Honorio III. opusc. 3. S. Patr. tomo 2. pag. 168.* ubi ait: se nihil ibi posuisse secundum propriam industriam, sed omnias scribi fecisse, sicut sibi fuerat divinitus revelatum. Huic assertioni adstipulantur Greg. IX. in Reg. FF. Min. C. 1. Nicol. III. in C. *Exitit de verb. signif. in G. & B. Brigitta. Lib. 7. Revel. C. 20. Bulla Confirmationis Pontificia signata plumbo, que asservatur. Assi-*

fit.

VINEA SERAPHICA.

si, quam & ego ibidem vidi, ut & ipsam Regulam ipsius S. P. FRANCISCI manu exarata. Hæc item Regula in Concilio Lateran. Generali Oecumenico exhibita Anno 1215. & ab Ecclesia Catholica antecedenter ad expeditionem Bullæ approbata, & ab Honorio III. confirmata Anno Pontificatus sui VIII. continet 12. Capitula, & præter 3. essentia- lia vota, 23. præcepta sub mortali obligan- tia; ut declararunt Pontifices.

Est autem à cæteris Ordinibus Ordo hic FF. Minorum specialiter distinguis, quod nihil omnino in communi vel particulari possideat, ut in Oecumenicis Conciliis declaratum est. De hoc primo Ordine pronuntiavit Gregorius X. S. P. FRANCISCO familiarissimus ob summum altissimæ paupertatis & perfectionis verticem in 1. parte *Chronica apud Angelum Auda de Lantosia in suo libro impresso Roma 1665. de Regula III. Ordinis.* fol. 172. Si summi Pontifices deberent canonizare omnes illos FF. Minores, qui sunt digni Canonizatione; non haberent aliud agere tem- pore sui Pontificatus, quam declarare Fran- ciscanos sanctos. Et S. FRANCISCUS Colloq. 23. cum F. Leone ait: quatuor mihi promi- sit Dominus in monte Alverniæ apparet in specie Seraphim pro meo Ordine: 1. Ordinem hunc usque ad finem mundi persevera- turum. 2. Ordinem hunc ex corde diligen- tes, quantumcunque peccatores, spiritum compunctionis in hac vita, & misericordiam in morte consecuturos. 3. Nullum ejus alumnum in ea malè viventem, aut suæ Professio- nis oblitum, & diu in peccato mortali lan- guentem in ea remansurum, omnesque nota- bili leprâ inficiendos, qui verbo & exemplo se opposituri essent puritati Regulæ. 4. Hostes & persecutores hujus Religionis, nisi pœnitentiam egerint, hac luce diu minime fruitu- ros. Ita ex Auctore Ordinis q. 9. in Spirit. Expositione Rapinaus citatus C.2. Lucas Wa-

§

dingus opusc. S. P. FRANCISCI Tomo 2. Or- bis Seraphicus L.1. C.8. Greg. IX. Inter alia refert, se audivisse à B. FRANCISCO, dum viveret, quod sibi esset revelatum à Deo, quanto plures Fratres futuri essent in Ordine, tantò abundantius iis providendum. Orb. Seraph. loc. cit.

Item quod nullus in habitu posset malè mori (intellige, dummodo vita conformis sit habitui) (quod Fratres) & devotio erecta & compuncta (quod sacerdtales) de quibus aliisque prærogativis, utpote de secu- ritate æternæ salutis concernente Observa- tores Regulæ, & perpetuitate Ordinis usque ad finem mundi, & ultimorum tempora- rum Pugna cum Anti-Christo videri potest. Menolog. Ord. in historicis prolog. fol. 2. pag. 18.

Dottissimus noster P. Petrus Marchant. in 12. Fundam. Apostol. Tit. 12. fund. 12. in Epil. Chron. P. Sannig. Fortun. Huber. Orb. Seraph. fusè scribentes de amplitudine Regionum ac Provinciarum per 4. terræ partes, ab Ortu, Occasu, Meridie, & Septentrione, ejusdemque dilatatione, etiam inter gravissimas persecu- tiones, de numerositate Martyrum, Sanctorum, Beatorum &c. enumerant Reges & Imperatores, qui huic Ordini nomen dederunt, & 22. Sanctos solemniter canonizatos.

Specificatio aliorum BB. Martyrum, Bea- tificatorum, Chorzatorum, Perennizatorum, & ab immemoriali tempore cultorum cultui publico & perenni, tanta est: ut hic libellus non capiat. Videri potest Menol. magnum in histor. prolog.

Gubernatis in Orbe Seraph. l. 3. c. 1. citans Wadingum ad annum 1213. refert: D. JE- SUM CHRISTUM in monte Alverniæ S. FRANCISCO revelasse (dum de relaxatio- nibus sensim in orbem irrepentibus dolens supra modum affligeretur) Ordinem suum per totum mundum dilatandum, & usque-

A. 3.

ini

in finem sæculorum in sua perfectione & puritate duraturum, sèque fuisse & fore conservatorem. Unde dixit Greg. IX. in Bulla, quæ extat in Archivio S. Francisci Leyræ: *passim Catholicam consolatur Ecclesiam auctus MINORUM Ordo multitudine, Sacerdotio. Sanctitate, & Doctrinæ excellens.* Et candidus ex Societate JESU Scriptor *Hieronymus Platus* ingenuè fatetur; quòd magis sit diffusus per totum orbem, quam cæteri alii Ordines. *Primo.* Ex parte hominum; ex facilitiori fundatione Conventuum sine redditibus, emendatis tantum ostiatim eleemosynis, in arctissima paupertate, sine pecuniæ contrectatione & receptione. *Secundo.* Ex parte Dei; ad ponendos illos etiam in villis, pagis, & locis abjectis tanquam servos expeditos, & ad sæcularium servitium ex causa paupertatis & mendicationis magis obligatos. Unde altissimam Evangelicam paupertatem altè semper protestatus est S. FRANCISCUS esse suæ Religionis singularissimum insigne, privilegium, & lapidem fundamentalem, quem pro unica gratia ab ejusdem cælesti Sponso Apostolorum Magistro, & ab Apostolis magnâ lacrymarum profusione petuit, & in S. Vaticano Templo Romæ se impetrasset, vivens, & moriens afferuit, ut præcipuam sui Ordinis gazam, & in cælestis hæreditatis pignus suis filiis testamentaliter consignavit pro indefectibili patrimonio, constanter affirmans pactum sibi cum mundo expressè intercessisse: quòd (quantò magis à mundo per mundi contemptum Minoritæ recederent) eò abundantius mundus illis foret necessaria subministratus. Contra verò eos fore pauperes tunc & miserabiles ac despectos; quando Minoriticam humilitatem, & paupertatem deserentes, mundi æstimationes, & apparentias appeterent.

Primarius hujus Ordinis finis est, & semper

suit Dei gloria, & animarum salus, Apostolicæ vitæ restauratio, peccatorum conversio, universalis Dei Ecclesiæ propagatio; quam S. FRANCISCUS per se & suos præstitit verbo & exemplo; virtute & sanctitate; meritis & miraculis.

Insignia hujus Ordinis decora, felicitas, & prærogativæ sunt: quòd S. Fundator sit stigmatum in corpore ejus à Christo signatorum vexillifer. Nomen JESU à S. Bernardino (figuræ Nominis JESU primo inventore) manifestatum & exaltatum, & à S. Joanne Capistrano ejus propugnatore prædicatum. Immaculata Conceptio Deiparæ Virginis ab Ordine toto & Doctore subtili Scoto & Scotistis præcipue defensa. Et quòd solus S. FRANCISCI Ordo custos Palæstinæ sit inter barbaras nationes ab Anno 1333. de quo inf. in prol. ante viam S. Crucis. Inter alia Ordinis decora illud insigne quòque numeratur; quòd illi Ordini fuerit (ut ostenditur in Menol. magno Ordinis Histor. prolog. 6.) commissa clavis ad aperiendam salutem Indianorum, totiusque novi orbis. Quibus si accedant aliae prærogativæ. V. G. quòd ex sola Dei mensa ubique sine redditibus, & proprietate communī, etiam belli & famis temporibus alatur, nec ullus opprimatur; quòd sit valde æstimatus in toto mundo, etiam in tanta vestium asperitate, & nuditate pedum; quòd universus denique Europæus orbis eorumdem FF. Conventus multiplicet, & proprias aedes quasi communia Fratrum hospitia affectuosè communicet. Constatit manifeste Ordinem MINORUM excellentioribus signis splendescere, de quibus videri potest Orb. Seraph. Menol. magnum authore P. Fortun. Huber. in Histor. prolog. Chron. P. Bern. Sann. p. 1. l. 1. vita S. P. FRANCISCI. c. 3.

Gaudeat ergo S. Mater Ecclesia Romano-Catholica, quòd (dum videns Pater æternus

nus

nus mundum universum effrānem in vitia
ruere, & in peccatis emarcescere, arreptā
furoris sagittā eum in cineres redigere voluit)
crucifixus filius ejus, Redemptor noster, vul-
nera sua, nostrā salutis insignia, Patri devotissimē
ostendens perierit Ordinem in orbe sibi
concedi, qui etiam ad aliorum salutem Cru-
cis memoriam in mundo renovaret, & eum
in finem tam diu, tāmque obnoxie in oratione
perseveraverit, donec ad hoc ipsum ab aman-
tissimo Patre suo Ordo Minorum benignissimē
sit concessus, qui Satanā cum suis eli-
deret, vacillantem Ecclesiam à ruina defen-
deret, & orbem universum à fulmine prae-
servaret, uti constat ex famosa illa S. Domini-
ni visione, de mundo jam jam ob peccata
destruendo, sed ab Immaculata Deipara me-
ritis & laboribus S. P. Dominici & S. P. N.
FRANCISCI præservato. *S. Antoninus 3.p.*
tit. 24. c. 7. §. 3. apud Wadingum.

C A P U T IV.

De Indulgentiis concessis primo Or-
dini FF. Minorum.

X. **I**ndulgentiæ concessæ Regularibus, &
Religiosis à Paulo V. in Bulla : *Ro-*
manus Pontifex. Data Roma apud S. Petrum
die 23. Maii. 1606. (per quam aliæ Indulgenciæ
quibuscunque Religiosis & Regularibus
concessæ revocantur) sunt sequentes :

1^{mō}. Omnibus Christi fidelibus, qui Ha-
bitum Regularem suscepint, die primo in-
gressū in ipsam Religionem (si verè pœnitentes
& confessi sanctissimum Eucharistiæ
Sacramentum sumperint) plenaria conce-
ditur.

2^{dō}. Cuilibet Novitio, qui pœnitens &
confessus, ac S. Communione refectus, post

completum probationis annum, Professio-
nem emiserit.

3^{tō}. Cuilibet Religioso intrà claustra sui
Monasterii viventi, qui in Festo Principali sui
Ordinis confessus, ac S. Communione refe-
ctus pias ad Deum preces effuderit pro Ec-
clesia exaltatione ; conceditur plenaria.

4^{tō}. In cuiuslibet verò mortis articulo, si
pariter verè pœnitens, & confessus, ac S.
Communione refectus, vel (quatenus id fa-
cere nequiriēt) saltem contritus, nomen
JESU ore, si potuerit, secus autem : corde
devote invocaverit, Plenaria.

5^{tō}. Qui primam Missam celebrabit; nec
non iis, qui pariter confessi, ac S. Commu-
nione refecti eidem Missæ interfuerint, vel
ipso die Missam celebrant. Plenaria.

6^{tō}. Illis, qui de Superiorum licentia à
negotiis per decem dies alieni, in sua cella
commorabuntur, aut ab aliorum conversa-
tione separati, saltem per duas horas in diem
& noctem orationibus mentalibus sese exer-
cent, faciendo eodem tempore Confessio-
nenem generalem, annualem, vel ordinariam,
S. Eucharistiam sumperint, aut Missam ce-
lebraverint ; plenaria conceditur. Quoties
pro quolibet prædictorum exercitorum id
egerint.

7^{mō}. Idem Religiosi intrà claustra vi-
ventes, qui suam Ecclesiam devotè visitaverint,
& oraverint ; consequuntur eandem Indul-
gentiam, quam visitantes Ecclesias Urbis.
Et extra eam diebus stationum consequuntur
omnibus diebus, perinde ac si Ecclesias Ur-
bis personaliter visitarent.

8^{vō}. Item omnibus Religiosis intrà clau-
stra viventibus, qui quinques Orationem
Dominicam, & toties Salutationem Angeli-
cam ante Altare Ecclesiæ suæ quolibet die
oraverint; 5. annorum, & totidem Quadra-
genarum Indulgencia conceditur. Utì & iis
qui